

Isoqulova R. – SamDChTI talabasi

Telefon raqami: +998880704206

Kurs ishi rahbarlari:

Zubaydova Nilufar Ne'matullayevna

Xamrakulova A. – SamDChTI o'qituvchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada o'qituvchining dars o'tish uslubi va uning ta'lim jarayonidagi ahamiyati ko'rib chiqiladi. O'qituvchining darsda qo'llaydigan uslubi o'quvchilarning bilim olish motivatsiyasi, darsga bo'lgan qiziqishi hamda mantiqiy tafakkurini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Shuningdek, dars o'tish uslubi o'quvchilar bilan aloqani mustahkamlash, individual yondashuv, didaktik materiallarni samarali qo'llash va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni tatbiq etishni o'z ichiga oladi. Turli o'quv predmetlari uchun qo'llaniladigan uslublarning xususiyatlari va ularning samaradorligi tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: o'qituvchi uslubi, dars o'tish metodikasi, ta'lim jarayoni, pedagogik texnologiyalar, o'quvchilarning motivatsiyasi, samaradorlik, individual yondashuv, didaktik materiallar.

Annotation: This article examines the teaching style of the teacher and its significance in the educational process. The teaching style used by the teacher in class plays an essential role in motivating students to learn, enhancing their interest in lessons, and developing logical thinking skills. Additionally, the teaching style includes strengthening relationships with students, applying an individual approach, effectively utilizing didactic materials, and implementing modern pedagogical technologies. The characteristics and effectiveness of various methods used for different subjects are analyzed.

Keywords: teaching style, teaching methodology, educational process, pedagogical technologies, student motivation, effectiveness, individual approach, didactic materials.

Har bir o'qituvchi o'ziga xos dars o'tish uslubiga ega bo'lib, bu uslub ularning shaxsiy tajribasi, kasbiy mahorati va pedagogik qarashlari bilan shakllanadi. Dars o'tish uslubi o'quv jarayonining samaradorligi va o'quvchilarning bilim olish darajasiga katta ta'sir ko'rsatadi. Zamonaviy ta'lim tizimida o'qituvchilardan nafaqat bilim berish, balki o'quvchilarda tanqidiy fikrlash, mustaqil fikrlash, ijodkorlik va mas'uliyat kabi fazilatlarni ham rivojlantirish kutiladi. Shuning uchun o'qituvchining dars o'tish uslubi hozirgi ta'lim jarayonida juda muhim ahamiyat kasb etadi.

O'quvchilar bilim olishda o'qituvchi uslubining o'rni katta. Har bir o'qituvchi darsda o'ziga xos uslub qo'llash orqali o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishini oshirish va ularning ta'limga chuqurroq sho'ng'ishini ta'minlashga harakat qiladi. Ta'sirli va samarali uslub o'quvchilarning o'quv motivatsiyasini oshirishga yordam beradi, ularga mavzuni yaxshiroq tushunishga imkon beradi.

Bugungi kunda an'anaviy dars o'tish uslublari bilan bir qatorda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish talab qilinadi. Innovatsion usullar, masalan, muammoli o'qitish, loyiha asosida o'qitish, interfaol metodlar orqali o'quvchilarning qiziqishini oshirish mumkin. Bu kabi usullar orqali o'qituvchi nafaqat bilim beradi, balki o'quvchilarning mantiqiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini ham rivojlantiradi.

O'qituvchining uslubi o'quvchilar bilan o'zaro muloqotga asoslangan bo'lsa, ularning darsdagi faolligi oshadi. Interaktiv darslar, guruh bo'lib ishlash va turli topshiriqlar orqali o'quvchilarning o'z fikrlarini ochiq ifodalashlari va bir-biridan o'rganishlari uchun imkoniyat yaratiladi. Muloqot va hamkorlikka asoslangan darslarda o'quvchilar bilimni yanada samarali o'zlashtiradilar.

Ijodiy yondashuv bilan dars o'tuvchi o'qituvchilar o'quvchilar uchun yanada esda qolarli va qiziqarli darslarni tashkil qilishadi. Masalan, darsni loyihalashda turli multimedia vositalari, rolli o'yinlar yoki qiziqarli vazifalar

yordamida mavzuga ijodiy yondashish o'quvchilarning bilim olish jarayonini sezilarli darajada samarali qiladi. O'qituvchi tomonidan berilgan ijodiy topshiriqlar o'quvchilarda tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish ko'nikmalarini shakllantiradi.

Har bir o'quvchining o'ziga xos bilim darajasi va qobiliyatlari mavjud. O'qituvchi darsda individual yondashuvni qo'llab, har bir o'quvchining o'ziga xosligini inobatga olishi lozim. Bunda o'quvchilarga shaxsiy yondashuv va ularga individual vazifalar berish orqali har birining darsga qiziqishi va ishtiroki oshiriladi. O'quvchilarning ehtiyoj va qobiliyatlariga qarab yondashish o'quv jarayonida ularning muvaffaqiyatga erishishiga xizmat qiladi.

O'qituvchi o'quvchilarda motivatsiyani uyg'ota olishi kerak. Motivatsiya – bu o'quvchilarning darsda faol ishtirok etishini va bilim olishga intilishini ta'minlaydi. Buning uchun o'qituvchi dars boshlanishida o'quvchilarning qiziqishini uyg'otuvchi savollar berish, hayotiy misollar keltirish yoki qiziqarli mavzularni muhokama qilish orqali ularning darsga bo'lgan qiziqishini oshirishi mumkin.

Dars o'tishda turli uslub va metodlarni muvofiqlashtirish ham samaradorlikni oshiradi. Masalan, tushuntirish va amaliy mashg'ulotlarni birgalikda olib borish, har xil o'yinlar, jamoaviy ishlash va mustaqil topshiriqlar berish orqali o'quvchilarning mavzuni tushunish darajasini oshirish mumkin. Bunday muvozanatli yondashuv o'quvchilarning darsdagi faolligini saqlab turadi.

Hozirgi kunda ta'limda texnologiyalardan foydalanish talab etiladi. Vizual materiallar, slaydlar, videolar yoki onlayn platformalar orqali darsni yanada jonlantirish va o'quvchilarning mavzuni yaxshiroq anglashini ta'minlash mumkin. Shu bilan birga, texnologiyalar o'quvchilarning qiziqishini oshirishga ham xizmat qiladi, chunki ular darsni rang-barang va interfaol qiladi.

An'anaviy baholash uslublari bilan bir qatorda zamonaviy baholash tizimlari – masalan, reflektiv yozuvlar, o'z-o'zini baholash, shaxsiy yutuqlar portfeli yoki reyting tizimlari orqali o'quvchilarning bilim olish jarayonidagi o'zgarishlarini tahlil qilish va ular bilan yakka tartibda ishlash imkoniyati paydo

bo'ladi. Bu usullar o'quvchilarni bilimlarini yanada yaxshiroq mustahkamlashga rag'batlantiradi

O'qituvchining shaxsiyati, xulq-atvori va o'ziga xos fazilatlari o'quvchilarga o'rnak bo'lib, ularning shaxsiy va axloqiy rivojlanishiga ijobiy ta'sir qiladi. O'qituvchining mehribonligi, sabr-toqati, talabchanligi va adolatliligi o'quvchilar bilan sog'lom munosabatlarni shakllantirishda muhimdir. Shaxsiy fazilatlari yaxshi bo'lgan o'qituvchi o'quvchilar orasida hurmat qozonib, ularga ta'sir o'tkazish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Xulosa o'rnida aytadigan bo'lsam, o'qituvchining dars o'tish uslubi samarali ta'limning asosiy omillaridan biri hisoblanadi. Ta'sirchan va o'ziga xos uslub o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini oshiradi, ularga bilimni tezroq va yaxshi o'zlashtirishga yordam beradi. O'qituvchi o'zining pedagogik uslubini rivojlantirishi, innovatsion yondashuvlarni qo'llashi va o'quvchilarning individual xususiyatlariga moslashishi zarur. Shunda o'quv jarayoni yanada samarali va qiziqarli bo'ladi. Samarali dars o'tish uslubiga ega bo'lish o'qituvchidan doimiy o'qib-o'rganishni, o'z ustida ishlashni va yangi metodlarni qo'llashni talab qiladi. Ta'lim jarayonidagi o'zgarishlarni kuzatish va ularga moslashish orqali o'qituvchi o'quvchilarga nafaqat bilim beradi, balki ularning hayotdagi muvaffaqiyatlari uchun ham mustahkam poydevor yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. To'xtayeva, N. (2020). Pedagogik mahorat va ta'lim texnologiyalari. Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti nashriyoti.
2. Xasanova, Z. (2019). O'qituvchining pedagogik mahorati. Samarqand: Samarqand Davlat universiteti nashriyoti.
3. Karimov, A. (2018). Ta'limda innovatsion texnologiyalar. Toshkent: Fan va texnologiyalar nashriyoti.
4. Sodiqov, O. (2021). Zamonaviy pedagogik metodlar. Buxoro: Buxoro Davlat universiteti nashriyoti.
5. Akramov, D. (2022). Pedagogik psixologiya va shaxsiy rivojlanish. Toshkent: Ma'naviyat nashriyoti.

6. Qodirov, B. (2020). Ta'lim va tarbiya jarayonida motivatsiyaning o'rni. Toshkent: Ilm-fan nashriyoti.
7. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi. (2021). Ta'lim jarayonida innovatsion yondashuvlar bo'yicha metodik qo'llanma. Toshkent: Xalq ta'limi nashriyoti.
8. Nuriddinov, M. (2023). O'quvchilarda tanqidiy fikrlashni rivojlantirish texnologiyalari. Toshkent: Yangiyo'l ta'lim nashriyoti.
9. Mardonova, L. (2019). Interfaol ta'lim metodlari: Amaliy qo'llanma. Samarqand: Maktab nashriyoti.
10. Bobomurodov, K. (2022). Texnologiyalardan foydalanishda o'quvchilar motivatsiyasi. Buxoro: Buxoro Davlat universiteti nashriyoti.